

Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilen hizmet bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından eksik ödenen kısmının değersiz alacak olarak değerlendirilmesi ile bu kısma isabet eden katma değer vergisinin gider yazılıp yazılmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.38.15.01-KV-20-178-22
Tarih	03.02.2012

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

KAYSERİ VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.38.15.01-KV-20-178-22

03/02/2012

Konu : Mükellef Talebi- Fatura edilen hizmet bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından eksik ödenen kısmı ile bu kısma isabet eden katma değer vergisinin gider yazılıp yazılmayacağı hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi kimlik numaralı kurumlar vergisi mükellefi olduğunuz, Sosyal Güvenlik Kurumu mensuplarına verilen sağlık hizmetlerine ilişkin düzenlenen fatura bedellerinin Kurumca ödenmesi sırasında kesintiye tâbi tutulduğundan ve toplam kesintinin sürekli bir şekilde büyüdüğünden bahisle, yapılan kesintiler ile kesintilere isabet eden katma değer vergisinin kurum kazancından gider olarak indirilip indirilemeyeceği hususunda görüş isteminde bulunulmuştur.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 227 nci maddesinde, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça bu Kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsikinin mecburi olduğu açıklanmıştır.

Anılan Kanunun 229 uncu maddesinde de fatura; satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır. Kanunun 231 inci maddesinin 5 numaralı bendinde de, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içinde düzenlenmemiş olan faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci maddesinde ise, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hükme bağlanmıştır.

Ayrıca, mezkûr Kanunun 322 nci maddesinde kazaî bir hükme veya kanaat verici bir vesikaya göre tahsiline artık imkân kalmayan alacakların değersiz alacak olduğu, değersiz alacakların, bu mahiyete girdikleri tarihte tasarruf değerlerini kaybedecekleri ve mukayyet kıymetleriyle zarara geçirilerek yok edileceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki Kanun hükümlerinden anlaşılacağı üzere, fatura müşterinin borçlandığı gerçek meblağı gösterir. Mal teslimi ve hizmet ifasının tamamlandığı günden itibaren azami yedi gün içinde fatura düzenlenmesi gerekir. Sağlık hizmetinin sunumunun bitimiyle hizmet tamamlanmaktadır. Bu aşamada hizmet iadesi mümkün değildir. Hizmet iade edilemeyeceğine göre iade adı altında fatura da düzenlenmesi söz konusu olmamaktadır.

Buna göre, sağlık hizmetinden yararlanan kamu kurum ve kuruluşlarının fatura bedelini herhangi bir şekilde düşük ya da reddedilen miktar kadar eksik ödemesi durumunda ödenmeyen kısmın faturayı düzenleyen tarafından hasılatтан çıkarılması, Vergi Usul Kanununun alacaklarda amortisman (değersiz alacaklar) hükümlerine göre mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu işlemin tevsiki ile ilgili olarak, Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ödemenin eksik yapılmasına ilişkin verilen belgelerin 322 nci madde kapsamında kanaat verici vesika olarak kabul edilmesi mümkün olup, bu belgelerin Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre muhafaza ve ibraz edilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, sağlık hizmetinden yararlanan Sosyal Güvenlik Kurumunun, sağlık hizmetine ilişkin fatura bedelini herhangi bir şekilde düşük ya da reddedilen miktar kadar eksik ödemesi durumuna ilişkin verilecek belgede, eksik ödeme yapılacak faturanın tarihi, seri ve sıra numarası, hastanenizin adı, ödeme yapılmayacak tutarın yer alması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1/1 inci maddesi ile ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler katma değer vergisine tabi tutulmuş, 10 uncu maddesi ile mal teslimi ve hizmet ifası hallerinde, malın teslimi veya hizmetin yapılması ile vergiyi doğuran olayın meydana geleceği hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanunun 20 nci maddesinde, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu ve bu bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne surette olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade ettiği belirtilmektedir.

Buna göre, teslim ve hizmetlerin bedelinin Sosyal Güvenlik Kurumundan tahsil edilememesi, bu bedel üzerinden hesaplanacak katma değer vergisinin beyan edilmesine engel teşkil etmemektedir. Ancak, fatura tutarından Kurum tarafından yapılan kesinti içerisinde yer alan katma değer vergisinin de iç yüzde yöntemiyle hesaplanarak alacağın aslı ile birlikte gider hesaplarına intikal ettirilmesi mümkündür.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026